

SOSIALURIN

Blaðstjórn:

Vilhelm Johannesen,
Fyrirbils ábyrgdarstjóri,
tlf. 5 5873, Klaksvík

Prentstaður:

Prentsmiðjan á Heygsbreyt
tlf. 1 1820
Tórshavn

Tað er ikki loyvt at avfotografera lýsingar og myndir úr SOSIAL-
INUM til nýtslu í øðrum blaðum uttan loyvi frá ábyrgdarblaðstj.

Fiskimarksmálið

Fiskimarksspurningurin hevur seinastu tíðina verið frammi, bæði í útvarpið og bløðum. Tjóðveldisflokkurin hevur á øðrum sinni lagt fram á ting uppskotið um útflyting fiskimarksins á 70 fjórðingar, dagurin tá íslendingar flyta sitt fiskimark út á 50 fjórðingar nærkast og fyrr í hesi vikuni høvdu umboð fyri landsstýrið og lótingið samráðingar við íslensku stjórnina um rættindi føroyinga innan fyri nýggja íslenska fiskimarkið.

Úrslitið av samráðingunum við íslendingar má sigast at vera gott. Samráðingarnar fóru til, at føroyingar fáa serrættindi við línu og snellu á okinum millum 12 og 50 fjórðingar, samstundis sum gamla avtalan um serrættindi við snellu á ávísam leiðum innan fyri 12 fjórðinga markið stendur við.

Tað er royndur lutur, at Ísland og Føroyar í nógv størri mun enn nakað annað land um okkara leiðir, eru knýtt at havinum og fiskivinnuni. Men samstundis er vert at hava í huga, at umstøðurnar hjá íslendingunum og føroyingum ikki eru tær somu tá um heimafiskiskap ræður.

Ísland er 102.809 kvadratkilometrar til støddar, 50 fjórðingar um Ísland gevur eitt fiskioki upp á 216.000 kvadratkilometrar. Vert er at geva gætur, at alt hetta víða hav, fevnir 50 fjórðinga fiskimarkið ikki allan tann íslenska landgrunnin, sum í stóðum gongur út á 50 fjórðinga markið. Hetta havið er so stórt og ríkt, at tað er nóg mikið til allan tann íslenska flotan. Íslendingar koma ikki at hava fjarfiskiskap fyri neyðini.

Føroyar eru 1.399 kvadratkilometrar. Føroyski landgrunnurin gongur út á 16, 18 og 20 fjórðingar og bert í einstokum stóðum stíngar tungur út á 25 fjórðingar. Tað er eyðsæð, og hetta skuldi hvørt mansbarn dugað at skilt, at hesin landgrunnurin gevur ikki somu møguleikar sum tann íslendski, her verður ikki nóg mikið til allan tann føroyska veiðufloktan og minni enn so. Tí verður neyðugt hjá føroyingum at hava fjarfiskiskap.

Tá talan er um útflyting av føroyska fiskimarkinum, so má ásannast, at hetta er ein ógvuliga stórur og týðandi spurningur. Í 1964 var gongdin tann, at Ísland og Føroyar fluttu fyrst út á 12 fjórðingar, síðani komu Noreg,

Grønland og Danmark, og til seinast eisini Bretland, størsti mótsendarin av hesi útflyting. Tí er tað ikki so lógi, um menn spyrja um tað er heilt óhugsandi, at forstøðutakanin ikki kann verða avgerandi fyri hvat hini norðurlondini og Bretland fara at gera.

Tað er ein spurningur, um ein møgulig útflyting kann skunda undir útflyting hjá áðurnevndu londum og umviddin á einum møguligum víðkaðum føroyskum fiskimarki kann hava nakra ávirkan á, hvussu langt út hesi lond fara at flyta. Kann ein moderatari útflyting av føroyska fiskimarkinum vera við til at avmarka útflytingarnar hjá hinum londunum? Er ikki meiri vunnið hjá okkum við einum fiskimarki uppá t.d. 16, 18 ella 20 fjórðingar, um vit framvegis koma at hava møguleikar at veiða í Norðsjónum, við Hetland, eystan- og vestan fyri, enn at vinna eitt fiskimark uppá 70 fjórðingar og samstundis missa øll okkara rættindir á fjarleiðum?

Tað er nú ferð aftaná ferð sagt, at eitt fiskimark uppá 20 og í mesta lagi 24 fjórðingar fevnir allan hin føroyska landgrunnin. Tað er eyðsæð, at ein moderatari útflyting enn tann sum uppskotið er, kemur at gagna heimaútróðri framvegis koma at hava atstøður til at reka fjarfiskiskap. Men skulu vit fremja eina so víða útflyting sum hana í uppskotið er uppá bekostning av fjarfiskiskapinum, so kunna vit ikki rokna við at hetta kemur at gagna nøkrum. Langfarafiskimennirnir skulu tá leggja um til heimafiskiskap, og tá fara fleiri spurningar at taka seg upp, millum annað um allir okkara fiskimenn kunnu vinna eina sámuliga úrtøku við fiskiskapi á føroyska landgrunninum. Verður tá ikki talan um minni úrtøku bæði hjá teimum sum í dag reka fjarfiskiskap og hjá teimum sum í dag reka heima-fiskiskap.

Okkum tykir, at summir hava lyndi til at fara fram eftir funnum í hesum máli. Vit eru av teirri áskoðan, at hetta mál er so týðningarmikið fyri føroysku tjóðina, at tað ikki má henda at nokur avgerð verður tikin, sum fer at skerja vinnu- og inntøku-møguleikar hins vinnandi fólks og sum kann verða fólksins áhuga málum til ógagns.

Framhald frá 1. síðu.

dagfest 6. januar 1971 landsstýrinum frá, at Tórshavnar býráð longu tá uttan úrslit hevði lýst 2 ferðir roknskarkonum leiðara til skrivstovuna hjá Tórshavnar líkningsnevnd, tí skattaálikningin krevur vaksandi sakkona viðgerð. Býráðið bað tí Carl Vilhelm Weihe, statsaut. grannskoðara, um fyrbils at hjálpa líkningsnevndini við sakkonari viðgerð. Samstundis fekk Carl V. Weihe frá líkningsarráðnum heimildir, ið røkka langt út um tær, ein kommunal líkningsnevnd hevur. Við hesum heimildum hevur Carl V. Weihe loyst uppgávur, ið ikki við nakrari rimuligheit kunnu krevjast loystar av einari kommunalari líkningsnevnd, men heldur í neyvum samstarvi millum líkningsnevnd og líkningsarráð.

Tær øktu skattainntøkurnar, ið kunnu setast í samband við arbeiðið hjá Carl V. Weihe, sum kommunan einsamøll ber útreiðslurnar av, koma bert í lítlan mun kommununi til góðar og bað kassanevndin tí í omanfyri nevnda brævi landsstýrið um at endurgreidda kommununi 2/3 av útreiðslunum av arbeiði Carl V. Weihe, til líkningsnevndin ella líkningsarráðið fáa betur skipan í lag, t.v.s. annaðhvørt við at líkningsnevndin fekk roknskaparkonan leiðara ella við at líkningsarráðið var ført fyri at veita hjálpa.

Partur landsstýrisins varð eftir hesum uppskoti uppgjörður pr. 25. oktober 1971 til knappar 175.000 kr.

Í brævi, dagfest 30. juni 1972, sigur landsstýrið frá, at tað bert hevur møguleika at rinda kommununi kr. 20.000,- burtur av tí, sum avsett var líkningsarráðn. til gjøllari kanningar í 1971/72, men vil landsstýrið søkja um eykajáttan fyri 1972/73 til hetta arbeiðið í 1972/73.

Samtykt á mæla býráðnum at svara landsstýrinum, at við so lítla endurgreiðslu fyri serkona hjálpa, sær kommunan seg ikki færa fyri at halda á fram við henni.

Ólavur Mikkelsen helt, at tað var ógvuliga keðiligt at støðga tí sera áhugaverða detektivarbeiðið, ið Carl V. Weihe gjørdi. Ólavur mælti til, at kassanevndin tók upp aftur samráðingar við landsstýrið um henda spurning.

Sigfried helt, at landsstýrið var hvorki at hogga ella stinga í viðv. hesum spurningi.

Eftir drúgt tjak setti Sigfried upp, at býráðið setti eina nevnd, har allir flokkar vóru um-

boðaðir til at viðgera málið, eisini Kjartan mátti sleppa við. Mál ið var so tikið av skránni og beint í eina tilíka nevnd.

Tilráðingar frá skúlanevndini

Takkarskriv frá Holgar Bærentsen til Tórshavnar býráð.

Var tikið til eftirtektar.

Bræv frá Føroya Skúlastjórn, dagfest 20. juni 1972, viðv. setan av skúlastjóra við Meginskúlan í Havn.

Innkomnar eru 4 umsóknir, og samdist nevndin um at innstilla umsøkjararnar:

Ottar Jakobsen
Steingrím Niklasen
Petur Sigurd Rasmussen
Svenning Tausen
í bókstavaroð til býráðið til til-mælis.

Atkvøtt var við seðlum og koma innstillingarnar at siggja soleiðis út:

1) Steingrím Niklasen, 2) Svenning Tausen 3) Ottar Jakobsen og 4) Petur Sigurd Rasmussen.

Býráðslimirnir royndu at spæla idiotar við tað at summir vildu innstilla Ólavur Mikkelsen, Knút Wang og Hákon Djurhuus. Hetta visir skilliga hvussu býttir og óvitandi býráðslimirnir eru.

Tað sum ein serliga beit merki í var, at Petur Sigurd Rasmussen og Ottar Jakobsen, ið hava sitið sum varaskúlastjórar við megin skúlan vóru kveistraðir burtur. Hesir báðir eru annars úr Havn, meðan Svenning Tausen og Steingrím Niklasen eru báðir úr Suðuroy.

Tað var eyðsæð at valt var eftir politisku støðuni hjá umsøkjarunum.

Tilráðing frá stadionnevndini

Mál viðv. framhald av at leggja Havnará undir lok í Gundadali á stadionøkunum.

Nevndin samdist um at mæla býráðnum til at samtykkja, at farið verður undir at leggja umleið 75 m av Havnará undir heilt, soleiðis at nýggjur dystvollur kann gerast í Gundadali.

Kostnaðurin er mettur til kr. 225.000 ið verður at fíggja við lántøku.

Samtykt við 11 atkvøðum.

Nakrar tilráðingar vóru frá býarplansnevndini.

Síðani var fundur fyri læsturnar hurðum.

J. F. N.

FÆRØSK MARGARINE

Vita No 1

VITAMINISERET

FÆRØSKT PRODUKT

FINT PRODUKT